

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Turculeț Mariana în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Hantea Ion XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.01.2020 până la 22.02.2021;

Instanța de apel de la 11.03.2021 până la 24.06.2021;

Instanța de recurs de la 09.09.2021 până la 24.11.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 22 februarie 2021, Hantea Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că Hantea Ion urmărind scopul violării domiciliului altei persoane, în noaptea de 28 spre 29 noiembrie 2019, aproximativ la ora 00:40, fiind în stare de ebrietate, a început să bată cu picioarele în porțile de la intrare în curtea domiciliului cet. Turceac Maria, amplasat în XXXXX, încercând astfel să intre în ogradă, ulterior văzând că acestea sunt încuiate, a sărit gardul în ograda domiciliului lui Turceac Maria, fără consimțământul acesteia. Apoi la mai multe cerințe ale victimei Turceac Maria de a părăsi domiciliul său, Hantea Ion a refuzat să-l părăsească, și ținând în mână un lanț scos de la câinele din ograda victimei, a tentat să o lovească cu acel lanț pe Turceac Maria, după care a început să bată cu picioarele în ușa de intrare în casă și cu pumnii în geam, refuzând în continuare să iasă din ogradă, fapt care a determinat-o pe victimă să fugă în stradă pentru a chema ajutor, timp în care Hantea Ion a dispărut de la fața locului.

Acțiunile inculpatului Hantea Ion au fost încadrate de instanța de fond în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, conform indicilor „*violarea de domiciliu- adică pătrunderea*

ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cerere ei, săvârșită cu aplicarea violenței".

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului Hantea Ion prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului Hantea Ion, din motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

De asemenea, apărarea a susținut dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului sub formă de închisoare, deoarece o consideră prea aspră și contrară prevederilor art. 61 Cod penal.

Totodată, apelanta a menționat că o pedeapsă cu închisoare nu poate fi aplicată doar din motiv că inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată. În ce privește atitudinea inculpatului față de fapta reținută în sarcina sa, la acest aspect nu a fost efectuată nicio clarificare în cadrul ședințelor de judecată pentru a stabili concret care este această atitudine.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 iunie 2021, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de către avocatul Turculeț Mariana în numele inculpatului Hantea Ion și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1 În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, just a încadrat acțiunile inculpatului Hantea Ion ca constituind fapta penală prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal - *violarea de domiciliu- adică pătrunderea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cerere ei, săvârșită cu aplicarea violenței.*

Astfel, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului a fost pe deplin demonstrată prin cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală, și anume: declarațiile părții vătămate Turceac Maria, martorul Turceac Andrei, procesul-verbal din 29.11.2019 privind constatarea bănuielii rezonabile privitor la infracțiunea comisă (vol. I, f.d.3, 4); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 29.11.2019 (vol. I, f.d.5-6); procesul-verbal de consemnare a plângerii din 29.11.2019 (vol. I, f.d.11).

La examinarea cauzei în instanța de apel a fost administrată proba nouă cu audierea inculpatului Hantea Ion.

În ședința instanței de apel inculpatul Hantea Ion a recunoscut vinovăția de fapta imputată și a declarat, că nu ține minte ce s-a întâmplat în seara respectivă.

Cu referire la alegația părții apărării precum că nu s-a constatat faptul infracțiunii, instanța de apel a menționat că a fost dovedită pătrunderea și refuzul de a părăsi domiciliul părții vătămate Turceac Maria, aceasta fiind consumată pe deplin.

În acest sens, instanța de apel a făcut trimitere la declarațiile părții vătămate Turceac Maria, care vin în coroborare cu declarațiile martorului Turceac Andrei, potrivit cărora inculpatul Hantea Ion, fiind în stare de ebrietate, pe timp de noapte, bătând cu picioarele în poartă, încerca să intre în ogradă, apoi a sărit gardul și a pătruns în ograda domiciliului părții vătămate. După aceasta a bătut câinele cu picioarele, destrămând cureaua de la gâtul câinelui, a deschis porțile, ușile de la garaj, a aprins lumina, bătea cu picioarele în ușa de intrare în domiciliu și în geam, strigând pe stăpânii casei și arătându-i prin gesturi că o va gătui cu lanțul pe Turceac Maria. La rugămintea părții vătămate de a părăsi ograda sa, acesta a refuzat să iasă din ogradă și îi arată semne indecente, fapt care a speriat-o și a determinat-o să fugă în stradă pentru a chema ajutor.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul cunoscând cu certitudine pe stăpânii domiciliului, fiind consăteni, iar domiciliile acestora sunt amplasat practic pe aceeași stradă, intenționat a sărit gardul, pătrunzând ilegal în ograda părții vătămate, fără consimțământul proprietarei, comportându-se cu o deosebită obrăznicie, manifestată prin deschiderea porților, ușii garajului, lovire cu picioarele în poartă, cu pumnii în ușa de la intrare și geam, maltratând câinele, a smuls lanțul pentru câine, și văzând că partea vătămată Turceac Maria era acasă, a urmărit-o încercând s-o stranguleze cu lanțul. Acțiunile infracționale au provocat părții vătămate stare de frică, care imediat a apelat pe fiul său, comunicându-i că Hantea Ion a intrat în ogradă, la rugămintea ei acesta a refuzat să iasă, fiind nevoită să fugă din casă în stradă și să ceară ajutor vecinilor. Faptul că inculpatul a pătruns ilegal în domiciliul părții vătămate se confirmă prin depistarea porților în poziție deschisă forțat în momentul cercetării domiciliului efectuate la fața locului, fapt consemnat în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 29.11.2019.

Totodată, împrejurările cauzei relatate de partea vătămată, și-au găsit confirmare prin declarațiile martorului Turceac Andrei, din care rezultă că Turceac Maria a apelat la ajutorul lui, iar când a venit a găsit-o descălțată în ogradă și pe vecinii care-l căutau pe Hantea Ion.

Însăși inculpatul Hantea Ion, nu neagă acuzațiile aduse și fapta săvârșită, recunoscând că a pătruns în ograda domiciliului părții vătămate, însă nu ține minte în detaliu cele întâmplate, deoarece a fost în stare de ebrietate, având și probleme legate de memorie în raport cu o boală psihică.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Hantea Ion, instanța de apel a menționat că prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, și anume de faptul că a fost comisă o infracțiune mai puțin gravă, de motivul acesteia, de lipsa circumstanțelor care atenuază sau agravează răspunderea, de persoana

inculpatului (caracterizarea satisfăcătoare, cazierul judiciar, sentința de condamnare), care anterior a fost atras la răspundere penală, reieșind din comportamentul lui în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii, de comportamentul acestuia în cadrul examinării cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și justificat a aplicat inculpatului o pedeapsă în formă de închisoare.

Mai mult, instanța de apel a indicat că la caz nu se constată vreun temei pentru aplicarea în privința inculpatului Hantea Ion a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, or, pedepsele mai blânde se dovedesc a fi ineficace pentru realizarea scopului educativ al pedepsei.

În acest sens, instanța de apel își argumentează poziția precum că în prezenta cauză nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 179 alin. (1) Cod penal și aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece personalitatea și comportamentul inculpatului (*eschivarea de la prezentarea în ședința instanței de fond*) nu prezintă garanțiile unei conduite raționale din partea inculpatului, ce ar permite executarea unei pedepse non privative de libertate, și pentru ca instanța de judecată să dea dovadă de clemență.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Turculeț Mariana în numele inculpatului Hantea Ion care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei penale spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, avocata indică dezacordul cu aprecierea probelor, menționând că la materialele cauzei penale lipsesc probe ce ar dovedi echivoc vinovăția inculpatului, or, în consecință orice dubiu urmează a fi interpretat în favoarea inculpatului.

Mai mult decât atât, apărarea susține că instanța de apel nu i-a dat răspuns la toate argumentele din cererea de apel, și anume, de ce fapta imputată inculpatului nu putea fi recalificată de la alin. (2) la alin. (1) al art. 179 Cod penal.

De asemenea, în cererea de recurs avocata Turculeț Mariana indică că pedeapsa aplicată inculpatului este una prea aspră care vine în contradicție cu scopul pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal, însă instanța de apel a omis să se pronunțe în această parte.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat, se reține că recurenta invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, criticile recurente se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului și eronat a menținut sentința prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal.

Astfel, Colegiul penale reamintește că, o instanță de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

În acest context, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurente precum că, instanțele de fond la adoptarea hotărârii de condamnare a inculpatului s-au bazat în exclusivitate pe probele părții acuzării, care sunt bazate doar pe presupuneri, deoarece acesta reprezintă poziția subiectivă a părții apărării.

Totodată, instanța de recurs ține să menționeze că, potrivit art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, competența de apreciere a probelor în instanța de judecată îi revine judecătorului.

De asemenea, din textul recursului rezultă că, recurenta nu este de cord cu pedeapsă aplicată inculpatului calificând-o ca fiind prea aspră și care ar putea genera ură față de actul de justiție, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, *în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurente privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanțele ierarhic inferioare au dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia care nu a comis pentru prima dată o infracțiune (*sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 19 februarie 2018*), s-a eschivat de la etapa cercetării judecătorești în instanța de fond, corect au conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative

de libertate pe un termen de 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de către partea apărării nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocata Turculeț Mariana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 iunie 2021, în cauza penală în privința inculpatului Hantea Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **22 decembrie 2021**.

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan